

ZIEMAS RIEPAS EIROPAS SAVIENĪBĀ, ISLANDĒ UN NORVĒGIJĀ

IEVADS

Lielākajā daļā ES valstu ziemas riepas automašīnām nav obligātas, bet ir izņēmumi... Pirms došanās atvaļinājumā, varētu būt noderīgi iepazīties ar situācijas pārskatu katrā Eiropas Savienības valstī, Islandē un Norvēģijā. 28 Eiropas Patērēšanas informēšanas centri atbildēja uz šādiem jautājumiem:

- Vai ziemas riepas ir obligātas?
- Ja tās ir obligātas, vai pastāv īpašas zonas (vai brīdinājuma zīmes uz ceļa), kuras norāda, ka tur nepieciešamas ziemas riepas?
- Vai riepas ar radzēm ir atļautas?

VALSTIS, KURĀS ZIEMAS RIEPU NOMAIŅA IR OBLIGĀTA UN NOTEIKTA AR LIKUMU

Igaunija

Igaunijā ziemas riepas ir obligātas no 1. decembra līdz 1. martam. Ziemas riepas ir atļautas no 15. oktobra līdz 31. martam. Ārkārtēju laika apstākļu gadījumā ir atļauts izmantot riepas ar radzēm no 1. oktobra līdz 30. aprīlim.

Laikā no 1. maija līdz 1. oktobrim ir aizliegts lietot transportlīdzekļus, kuriem ir riepas ar radzēm. Ziemas riepas bez radzēm (vissezonu riepas) ir atļauts izmantot visu gadu.

Somija

Somijā ziemas riepas ir obligātas no 1. decembra līdz februāra beigām. Riepas ar radzēm drīkst izmantot no 1. novembra līdz pirmajai pirmdienai pēc Lieldienām. Protektora dziļumam ir jābūt vismaz 3mm. Šie noteikumi attiecas arī uz automobiļiem, kas ir reģistrēti ārzemēs.

Latvija

Latvijā laika posmā no 1. decembra līdz 1. martam visiem transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar riepām, kas ir piemērotas braukšanai ziemas apstākļos. Laikā no 1. maija līdz 1. oktobrim ir aizliegts lietot transportlīdzekļus, kuriem ir riepas ar radzēm. Turklāt ziemas riepām jābūt ar vismaz 4mm protektora dziļumu.

Slovēnija

No 15. novembrim līdz 15. martam un vēlāk par šiem datumiem, ziemas laika apstākļos (piemēram, sniegputenī, atkalā, u.tml.) privātajiem automobiļiem un transportlīdzekļiem līdz 3,5 t jābūt šādam ziemas inventāram:

- ziemas riepām uz visiem četriem riteņiem, vai
- vasaras riepām uz visiem četriem riteņiem + sniega ķēdēm mašīnas bagāžniekā.

Abos gadījumos minimālajam riepu protektora dziļumam jābūt 3 mm.

Transportlīdzekļiem, kuru masa pārsniedz 3,5 t, jābūt ziemas riepām vismaz uz dzenošajiem riteņiem vai vasaras riepām uz visiem četriem auto riteņiem + sniega ķēdes.

Izņēmums: piejūras reģionā vasaras riepas ar minimālo riepu protektora dziļumu 3 mm ir pietiekams ziemas ekipējums (nav nepieciešams pārvadāt līdz ķēdes). Bet ziemas laika apstākļos (piemēram,

sniegputenis, atkala, u.c.) sniega ķēdes ir jāuzstāda dzenošajiem riteņiem. Šī regula attiecas arī uz transportlīdzekļiem ar ārvalsts reģistrācijas numura zīmēm, bet tikai ziemas laika apstākļos.

Zviedrija

Starp 1. decembri un 31. martu ir obligāti jābūt ziemas riepām vai līdzvērtīgam aprīkojumam. Obligātā perioda laikā protektora dziļumam ir jābūt vismaz 3 mm. Šie noteikumi attiecas arī uz ārvalstu automašīnām, ceļojot caur Zviedriju. Ziemas riepu noteikumi jāievēro arī ar jebkuru piekabi, kas pievienota transportlīdzeklim.

Ja transportlīdzeklim ir riepas ar radzēm, tad tādām jābūt arī piekabei. Ja transportlīdzeklis izmanto frikcijas riepas, piekabei var izmantot gan frikcijas riepas, gan riepas ar radzēm.

Zviedrijā riepas ar radzēm ir atļauts izmantot no 1. oktobra līdz 15. aprīlim vai gadījumā, ja ceļu stāvoklis ir atbilstošs ziemas laikapstākļiem.

No 2013. 1. janvāra ziemas apstākļu laikā smagajām mašīnām, autobusiem un II klases privātajām automašīnām (treileri), kuru kopējā masa pārsniedz 3.5 tonnas, ir jābūt ziemas riepām vai līdzvērtīgam aprīkojumam transportlīdzekļa piedziņas riteņiem laika posmā no 1. decembra līdz 31. martam. Riepu protektora dziļuma visiem smagajiem transportlīdzekļiem ir jābūt vismaz 5 mm ziemas laika apstākļos. Šī prasība neattiecas uz piekabēm.

Plašāku informāciju (angļu valodā) varat atrast Zviedrijas Transporta aģentūras tīmekļa vietnē.

VALSTIS, KURĀS ZIEMAS RIEPU NOMAĪŅA IR OBLIGĀTA, JA LAIKA APSTĀKĻI RADA ŠĀDU NEPIECIEŠAMĪBU

Vācija

Autovadītājiem ir jāizvēlas laika apstākļiem atbilstošs riepas tips. Vācijas regulējums jau 2010. gada novembrī tika precizēts. Sniega, melnā ledus vai sarmas gadījumā ziemas riepas (vai vissezonu riepas ar marķējumu M+S) ir obligātas.

Ziemas riepas vai vissezonu riepas ir vajadzīgas uz visiem četriem riteņiem. Šādas riepas ir vajadzīgas arī divu riteņu transportlīdzekļiem (piemēram, motocikliem). Ziemas riepām jābūt vismaz ar 1.6 mm protektora dziļumu.

Gluži pretēji, vasaras riepas ir atļautas gadījumā, ja laika apstākļi ir ziemai neraksturīgi maigi. Pretēji baumām, kas izpletās it īpaši internetā, šī regula nenosaka minimālo temperatūru laika intervālu, kurā transportlīdzekļiem būtu jābūt aprīkoti ar ziemas riepām.

Vācijas varas iestādes vēlas izvairīties no riskiem, kas var rasties transportlīdzekļu nepiemērota aprīkojuma braukšanai ziemas apstākļos dēļ un kavēt vai traucēt ceļu satiksmi vai izraisīt nelaimes gadījumus. Likuma pārkāpšanas gadījumā vadītājiem var tikt piemērots naudas sods (no 60 līdz 120 EUR: tas atkarīgs no pārkāpuma veida). Ja ziemas laikā noticis nelaimes gadījums (kas izraisīts paša vainas dēļ vai to izraisījusi trešā persona), ja patērētājs nav izmantojis ziemas riepas, var rasties problēmas ar apdrošināšanu.

Riepas ar radzēm, kas varētu radīt kaitējumu ielas segumam, nav atļautas.

Austrija

Ziemas riepas

Austrijā transportlīdzekļiem ir jābūt aprīkoti ar ziemas riepām no 1. novembra līdz 15. aprīlim, ja laika apstākļi rada šādu nepieciešamību. Ar šīm riepām ir jābūt aprīkoti visiem riteņiem, ja ceļus klāj sniegs

vai ledus. Riepām jābūt marķētām ar kādu no tipiskajiem marķējumiem, piemēram, M+S, M.S., vai M&S un to minimālais protektora dziļums - radiālām riepām (visizplatītākās riepās) 4mm un 5mm diagonālām riepām. Alternatīvi, transportlīdzekļiem ar vasaras riepām ir jābūt ķēdēm. Šī regula ir spēkā attiecībā uz privātajiem automobiļiem un kravas automobiļiem līdz 3.5 tonnām.

Tā ir vadītāja atbildība iegādāties ziemai nepieciešamo aprīkojumu, tādēļ ir svarīgi, lai vadītājs pārliecinātos, ka noīrēts automobilis ir aprīkots ar visu nepieciešamo. Šī regula attiecas uz transportlīdzekļiem, kas ir reģistrēti Austrijā, kā arī uz transportlīdzekļiem, kas reģistrēti ārzemēs.

Riepas ar radzēm

Riepas ar radzēm drīkst izmantot tikai no 1. oktobra līdz 31. maijam, lai gan īpaši vietējie noteikumi šo laikposmu var pagarināt. Arī šie noteikumi ir piemērojami uz laiku ievestos transportlīdzekļos. Riepas ar radzēm drīkst uzmantot tikai transportlīdzekļi ar tērauda radiālajām riepām (*steel radial tires*) vai transportlīdzekļi ar maksimālo kopējo masu, kas nepārsniedz 3500 kg, un maksimālais svars uz asi nepārsniedz 180 kg. Ar šīm riepām jābūt aprīkoti visi riteņi. Ja velkošajam transportlīdzeklim ir riepās ar radzēm, arī piekabju un treilera visiem riteņiem ir jābūt aprīkoti ar riepām, kurām ir radzes. Riepu tērauda tapas nedrīkst pārsniegt riepu protektoru vairāk par 2mm un tām ir jābūt cieši nostiprinātām riepā, lai izvairītos no ceļa virsmas bojājumiem un citu transportlīdzekļu bojājumiem.

Transportlīdzekļiem, kuriem ir riepās ar radzēm, ir noteikti ātruma ierobežojumi un to aizmugurē ir jāpiestiprina apstiprināta "*spiked tires*" zīme. Šī zīme ir pieejama autotransporta klubos, degvielas uzpildes stacijās u.c.

Sniega ķēdes

Sniega ķēžu izmantošana ziemas riepu vietā ir atļauta, ja ceļš ir pastāvīgi vai gandrīz vienmēr zem sniega vai ledus segas. Ārkārtējos laika apstākļos atbildīgās iestādes var pieprasīt mašīnas aprīkot ar sniega ķēdēm uz dzenošajiem riteņiem. Visu riteņu piedziņas transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar sniega ķēdēm uz vismaz diviem braukšanas vienas ass riteņiem. Tiek izmantotas starptautiskas ceļazīmes. Ieteicamais maksimālais braukšanas ātrums ir 40 km/h.

Plašāka informācija: <http://www.bmvit.gv.at/en/verkehr/roads/safety/tyres.html>

Informācija par riepām ar radzēm:

<https://www.help.gv.at/Portal.Node/hlpd/public/content/6/Seite.0602201.html>

Horvātija

Horvātijā ziemas riepās un papildu ziemas aprīkojums ir obligāts ziemas laika apstākļos (ziemas laika apstākļi tiek definēti kā apstākļi, kuros ceļu sedz sniegs vai ledus). Obligātais ziemas aprīkojums automobiļiem ar maksimālo masu līdz 3.5 t ir šāds:

- 4 ziemas riepās (vai M+S) vai 4 vasaras riepās ar minimālo riepu protektora dziļumu 4 mm
- Sniega ķēdes mašīnas bagāžniekā

Ziemas apstākļos visiem transportlīdzekļiem, kas piedalās satiksmē, jābūt iepriekšminētajam aprīkojumam. Turklāt, dalība satiksmē šādos apstākļos ir stingri aizliegta kravas automašīnām ar piekabēm.

Izņēmuma kārtā atbildīgais ministrs var noteikt, ka uz atsevišķām ceļa daļām noteiktā laika posmā ziemas aprīkojums ir obligāts noteiktas kategorijas automobiļiem neatkarīgi no laika apstākļiem. Automašīna neatbilstīgas noteikumiem braukšanai ziemas apstākļos gadījumā vadītāji tiks sodīti apmēram 95 EUR apmērā.

Luksemburgā

No 2012. gada 1. oktobra ziemas riepas Luksemburgā ir obligātas, ja uz ceļiem ir sniegs vai ledus.

Norvēģija

Ziemas riepu lietošana Norvēģijā nav obligāta, taču autovadītājam ir jāpielāgo riepas tips laika apstākļiem. Tādēļ var uzskatīt, ka Norvēģijā tas ir (vairāk vai mazāk) obligāti pārvietoties izmantojot ziemas riepas ziemas laikā.

No 1. novembra (vai 15. oktobra Norvēģijas ziemeļos) vadītājiem ir atļauts vadīt automašīnu, kas ir aprīkota ar riepām, kurām ir radzes. Turklāt tas pat ir ieteicami. Oslo un Bergenas pašvaldībās visiem autovadītājiem, kuru automobiļiem ir riepas ar radzēm ir jāmaksā vides nodevas pašvaldību robežās.

Vadītājiem ir pienākums noņemt riepas ar radzēm sākot ar pirmo pirmdienu pēc otrajām Lieldienām. No 2013. gada 1. novembra ir obligāti aprīkot smagos transportlīdzekļus (līdz 3500 kg) ar ziemas riepām līdz otrajām Lieldienām.

Rumānija

Rumānijā ziemas riepas ir obligātas, ja ceļus klāj sniegs, ledus un atkala. Šīm riepām jābūt uz visiem riteņiem. Riepām jābūt ar marķējumu M+S vai M&S. Ziemas riepām jābūt ar vismaz 1,6 mm protektora dziļumu uz minimums divām trešdaļām no protektora platuma. Riepas ar radzēm ir atļautas uz valsts ceļiem, kas klāti ar sniegu, ledu vai melno ledu, bet tām jābūt apstiprinātām (homologācija).

Slovākija

Ja laika apstākļi rada šādu nepieciešamību, ziemas riepas transportlīdzekļiem ($m < 3.5$ tonnas) ir obligātas. Tās ir nepieciešamas laika apstākļos, kad ceļi ir noklāti ar viendabīgu sniega kārtu, ledus vai sarmas kārtu. Ziemas riepas ir obligātas kravas automašīnām (≥ 3.5 tonnas) un autobusi (vismaz viena dzenošā ass ir jāaprīko ar ziemas riepām) no 15. novembra līdz 31. martam, ja laikapstākļi rada šādu nepieciešamību.

Čehija

No 1. novembra līdz 31. martam transportlīdzekļiem ir jābūt aprīkoti ar ziemas riepām, ja uz ceļiem ir pastāvīga sniega kārtā, ledus vai apledojums vai ja laika apstākļi rada šādu nepieciešamību (piemēram, var uzskatīt, ka apledojums var rasties brauciena laikā). Riepas ar radzēm nav atļautas. Protektora dziļumam ziemas riepām jābūt vismaz 4 mm; uz transportlīdzekļiem, kuru masa ir lielāka par 3500 kg, protektora dziļumam ir jābūt 6 mm.

VALSTIS, KURĀS ZIEMAS RIEPAS IR OBLIGĀTAS GADĪJUMOS, JA TO NORĀDA CEĻA ZĪME

Spānija

Parasti ziemas riepas Spānijā nav obligātas. Tās ir obligātas tikai tad, ja pastāv konkrēts valsts iestādes rīkojums vai īpaša ceļa zīme (kalnu rajonos). Riepas ar radzēm ir aizliegtas. Šāda veida riepas tiek uzskatītas par ziemas riepām.

Francija

Ziemas riepas un sniega ķēdes parasti nav obligātas, bet, ja ir īpaša ceļa zīme (noteikta ar īpašu rīkojumu), šādas riepas ir obligātas.

Itālija

Ziemas riepas Itālijā nav obligātas, bet, ja ir īpaša ceļa zīme (noteikta ar īpašu rīkojumu), transportlīdzeklim ir jābūt aprīkotam ar sniega ķēdēm vai ziemas riepas ceļa zīmes darbības posmā.

VALSTIS, KURĀS ZIEMAS RIEPAS NAV OBLIGĀTAS

Beļģija

Bulgārija

Kipra

Grieķija

Ungārija

Malta

Portugāle

Nīderlande

Nīderlandē ziemas riepas automobiļiem nav obligātas. Nīderlandes patērētāji gan iegādājas ziemas riepas, jo daudzi brīvdienās mēdz doties uz Franciju, Vāciju un Austriju, tāpēc ir jāpielāgojas šo valstu noteikumiem un jāiegādājas ziemas riepas. ANWB Royal Dutch Touring Club (organizācijas filiāle) par to, kādi noteiktumi attiecas uz ziemas riepām, dodoties uz citām valstīm, informē patērētājus savā tīmekļa vietnē.

Izmantot riepas ar radzēm Nīderlandē ir aizliegts, jo tās bojā ceļu segumu.

Dānija

Ziemas riepas nav obligātas. Riepas ar radzēm ir atļautas laika posmā no 1. novembra līdz 15. aprīlim.

Īrija

Ziemas riepas Īrijā nav obligātas. Riepas ar radzēm nav aizliegtas, tomēr, tās Īrijā būtu jāizmanto vienīgi uz saspiesta sniega vai ledus. Ja persona tiek pieķerta, izmantojot riepas ar radzēm uz asfalta, personu var saukt pie atbildības par tās izraisītajiem bojājumiem uz ceļa virsmas.

Islande

Ziemas riepas Islandē nav obligātas. Šī regula paredz, ka autobraucējiem ir sniega ķēdes vai cits ziemas aprīkojums, piemēram, dziļš riepas protektors ar vai riepas ar radzēm ledus un sniega gadījumā. Ja ziema ir maiga, Islandes dienvidrietumos autobraucēji varētu iztikt ar vasaras riepām visu gadu, bet vispopulārākās visa gada garumā ir riepas ar dziļu protektoru.

Radzes nav atļautas visa gada garumā, bet pēdējā laikā ir bijušas diskusijas par to aizliegšanu vai ierobežošanu pilsētās vai Islandes dienvidrietumos, lai samazinātu ceļa bojājumus un ierobežotu ceļu uzturēšanas izmaksas.

Islandē ir dažādi noteikumi par izmēru, formu, svaru un radzēm automobiļiem ar masu, kas mazāka un lielāka par 3500 kg. Sniega ķēdes ir aizliegtas apstākļos, kuros tās var bojāt ceļus.

Lietuva

Ziemas riepas nav obligātas, bet no 10. novembra līdz 1. aprīlim nedrīkst izmantot vasaras riepas. Patērētāji var izmantot universālās riepas. Riepas ar radzēm ir aizliegtas no 10. aprīļa līdz 1. novembrim. Saskaņā ar Lietuvas likumiem, riepu protektora dziļums nedrīkst būt mazāks par 3 mm, lai tā tiktu uzskatīts par piemērotu riepu ziemas sezonai.

Polija

Ziemas riepas nav obligātas, bet ir ieteicams izmantot ziemas vai universālās riepas bargo ziemu dēļ.

Pārsvarā sniega ķēdes ir atļautas, vietām tās ir obligātas. Vietās, kurās tās ir obligātas, ir uzstādītas ceļa zīmes, kuras brīdina šoferus, ka ir nepieciešamība pēc sniega ķēdēm. Tās var izmantotas tikai ledus vai sniega gadījumā.

Sniega ķēžu lietošana ir atļauta pie zīmes C-18 (apaļa, ar zilu fonu un riteni, kurš "ietērpts" ķēdē). Šī zīme tiek atcelta ar zīmi C-19 (līdzīga zīmei C-18, tikai tā ir nosvītota ar sarkanu līniju). Ar sniega ķēdēm ir jāaprīko vismaz divi transportlīdzekļa riteņi. Riepas ar radzēm Polijā ir strikti aizliegtas. Tās var izmantot tikai ziema sporta notikumos, piemēram, rallijos un sacensībās.

Apvienotā Karaliste

Ziemas riepas nav obligātas, bet ir atļautas. Sniega ķēdes ir atļautas, tāpat kā riepas ar radzēm un sniega zeķes. Papildus vadlīnijas ir izklāstītas zemāk.

Kas attiecas uz transportlīdzekļu riepām bargas ziemas laikā, šo jautājumu ir pacēluši Apvienotās Karalistes mediji sabiedrības reakcijas pieredzēto problēmu uz ceļiem dēļ. 2010. gadā veiktā revīzija secināja, ka riepas, kuru izmantošana jebkādā veidā varētu bojāt ceļa segumu, nedrīkst lietot. Revīzija piedāvāja četras iespējas automašīnu sagatavošanai ziemas apstākļiem:

Ziemas riepas. Tās vislabāk darbojas temperatūrās, kas zemākas par 7 ° C un to nolietošanās siltākos apstākļos var būt lēnāka par standarta riepām. Tās ir izgatavotas no mīkstāka gumijas maisījuma, kas saglabā savu elastību aukstā laikā, arī protektora veids ir optimizēts. Šīm riepām var būt vairāk "kodīgas" malas, lai veidotu labāku saķeri un plašākas plaisas, lai uzlabotu veiktspēju sniegā.

Riepas ar radzēm. Tās ir paredzētas lietošanai ekstrēmos apstākļos, piemēram, biežā sniegā uz bieža ledus. Tās būtu jānomaina brīdī, kad laika apstākļi uzlabojas, ņemot vērā to, ka tās tiešā kontaktā var nodarīt kaitējumu ceļam.

Sniega ķēdes. Tās var izmantot, ja sniegs vai ledus ir konstatēts brauciena laikā, ar noteikumu, ka tās tiek noņemtas, kad laika apstākļi uzlabojas, jo, tāpat kā riepas ar radzēm, tās var kaitēt ceļa stāvoklim.

Sniega zeķes. Tekstila audums ir novietots ap riepu, lai uzlabotu riepu saķeri ar sniegu un ledu. Tās mēdz būt vieglāk piemērojamas kā sniega ķēdes, taču var nebūt tikpat efektīvas visos apstākļos. Tām arī ir mazāka iespēja bojāt ceļu, bet tik un tā tās būtu jānoņem, kad apstākļi uzlabojas, ņemot vērā, ka tās ātri novalkājas un nepildīs savas funkcijas normālos apstākļos.

Jebkurš lēmums mainīt riepas ir jāpieņem balstoties uz braukšanas apstākļiem un paredzēto braucienveidu, tāpēc autobraucējiem, kuri plāno braukt pa vietām, kurās apstākļi ir nemainīgi auksti vai vietām, kurās sniegs un ledus ir ilgus periodus, būtu noderīga riepu maiņa ziemā.

Satiksmes departaments neuzskata, ka argumenti ir gana spēcīgi, lai noteiktu riepu maiņu ar likumu, bet patērētāji joprojām var izvēlēties tai par labu. Viņu viedoklis ir, ka tipisks Anglijas autobraucējs savu

automobili aprīko ar standarta riepām, kuru protektora raksts un riepas sastāvs nodrošina labu veiktspēju visos laikapstākļos visa gada garumā. Tādi jautājumi, kā iegādes izmaksas, uzglabājot riepas un tās mainot, konkrētos gada periodos ir jāsamēro ar iespējamajiem ieguvumiem. Piemēram, daudzi transportlīdzekļi valsts dienvidos pieredzētu attiecīgos laika apstākļus, lai gūtu labumu no šādām riepām, tika dažas reizes gadā.